Fíggjarmálaráðið

Dagfesting:	29.09.2023
Mál nr.:	23/16224
Málsviðgjørt:	JEK
Ummælistíð:	Frá 04.09 til 23.09.2023
Eftirkannað:	24.09.2023

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um avgjøld við skráseting av motorakførum
(Framskundað stigvíst virðisgjald fyri ravmagnsbilar og vetnisbilar)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 33 frá 19. mai 2008 um avgjøld við skráseting av motorakførum, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 26 frá 27. februar 2023, verður § 3, stk. 3 orðað soleiðis:
"*Stk. 3.* Persónbilar, sum bara nýta ravmagn ella vetni til framdrift, og sum verða skrásettir í:

1) 2024 skulu rinda 0% í virðisgjaldi av avgjaldsskylduga virðinum til og við kr. 200.000 og 45% í virðisgjaldi av avgjaldsskylduga virðinum omanfyri kr. 200.000,
2) 2025 skulu rinda 7,5% í virðisgjaldi av avgjaldsskylduga virðinum lægri enn kr. 100.000, 11,25% í virðisgjaldi av virðinum millum kr. 100.000 og kr. 200.000 og 45% í virðisgjaldi av virðinum omanfyri kr. 200.000,
3) 2026 skulu rinda 15% í virðisgjaldi av avgjaldsskylduga virðinum lægri enn kr. 100.000, 22,5% í virðisgjaldi av virðinum millum kr. 100.000 og kr. 200.000 og 45% í virðisgjaldi av virðinum omanfyri kr. 200.000,
4) 2027 skulu rinda 22,5% í virðisgjaldi av avgjaldsskylduga virðinum lægri enn kr. 100.000, 33,75% í virðisgjaldi av virðinum millum kr. 100.000 og kr. 200.000 og 45% í virðisgjaldi av virðinum omanfyri kr. 200.000, og
5) 2028 og fylgjandi ár 30% av avgjaldsskylduga virðinum lægri enn kr. 100.000 og 45% í virðisgjald av virðinum kr. 100.000 ella hægri."

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið
Við uppskotinum verður avgjaldsfrítøkan á ravmagnsbilar avmarkað til 200.000 kr. Endamálið við avgjaldsfrítøkuni hevur verið at fremja grøna orkuskiftið og ikki lata stuðul til at keypa dýrar bilar.

Broytingin ber í sær, at ravmagns- og vetnisbilar frá 1. januar 2024 skulu rinda eitt virðisgjald av tí partinum av CIF-virðinum, sum fer upp um kr. 200.000.

1.2. Galdandi lóggáva
Sambært galdandi lóggávu eru persónbilar, sum nýta ravmagn ella vetni til framdrift, avgjaldsfríir til og við 31. desember 2024. Frá 1. januar 2025 skulu hesi akfør rinda eitt stigvíst hækkandi avgjald. Í 2028 og fylgjandi ár er avgjaldið 30% av avgjaldsskylduga virðinum til og við kr. 100.000 og 45% av avgjaldsskylduga virðinum omanfyri kr. 100.000.

1.3. Endamálið við uppskotinum
Endamálið við uppskotinum er at leggja avgjald á bilar, sum nýta ravmagn ella vetni til framdrift, skjótari enn galdandi lóggáva ásetir.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum
Uppskotið broytir verandi áseting um avgjaldsfrítøku fyri persónbilar, sum nýta ravmagn ella vetni til framdrift, nakað.

Í mun til galdandi løgtingslóg ber broytingin í stuttum í sær, at ravmagnsbilar frá 1. januar 2024 skulu rinda eitt virðisgjald á 45% av tí partinum av CIF-virðinum, sum fer uppum kr. 200.000.

1.5. Ummæli og ummælisskjal
Uppskotið hevur ligið á hoyringarportalinum hjá Føroya landsstýri í 14 dagar.

Tá ið hoyringarfreistin var úti, vóru ongin hoyringarskriv komin.

Føroya Arbeiðsgevarafelag hevur, eftir at hoyringsfreistin var úti, sent Fíggjarmálaráðnum sínar viðmerkingar til lógaruppskotið. Viðmerkingarnar hjá Føroya Arbeiðsgevarafelag eru hjálagdar sum fylgiskjal 2 til lógaruppskotið.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið hevur jaligar fíggjarligar avleiðingar fyri landið orsakað av, at ravmagns- og vetnisbilar skulu rinda eitt ávíst virðisgjald eitt ár fyrr enn eftir galdandi løgtingslóg.

Avgjaldið í 2024 verður tó bert lagt á tann partin av avgjaldsskylduga virðinum, sum er omanfyri kr. 200.000.

Akstovan hevur upp á fyrispurning upplýst, at í tíðarskeiðnum frá 2013 til 2023 vórðu í alt 1.334 ravmagsbilar innfluttir. Allir ravmagnsbilar eru taldir við.

Um greinað verður upp á fakturavirði og tal av skrásetingum, sær úrslitið soleiðis út:

0-100.000 kr	4 bilar
100.000-150.000 kr	28 bilar
150.000-200.000 kr.	172 bilar
200.000-250.000 kr.	331 bilar
250.000-300.000 kr.	266 bilar
300.000-350.000 kr.	230 bilar
350.000-400.000 kr.	143 bilar
400.000-450.000 kr.	56 bilar
450.000-500.000 kr.	23 bilar
+ 500.000	81 bilar
Í alt	1.334 bilar

Verður hinvegin greinað upp á ár og tal av skrásetingum, sær úrslitið soleiðis út:

Ár 2013	3 bilar
Ár 2014	3 bilar
Ár 2015	3 bilar
Ár 2016	6 bilar
Ár 2017	15 bilar
Ár 2018	66 bilar
Ár 2019	77 bilar
Ár 2020	132 bilar
Ár 2021	295 bilar
Ár 2022	506 bilar
Ár 2023 fyri gott og væl eitt hálvt ár	228 bilar
Í alt	1.334 bilar

Sambært Akstovuni vórðu í 2022 seldir 506 ravmagnsbilar. Av hesum bilum høvdu 467 eitt CIF-virði, ið var hægri enn 200.000 kr.

Samlaða CIF-virðið omanfyri 200.000 fyri allar ravmagnsbilarnar var 62,0 mió. kr. Tað er 133 tús. kr. í miðal fyri hvønn bil, sum er omanfyri 200.000 kr.

Við at áseta 45% í virðisgjaldi fyri CIF-virði omanfyri 200.000 kr., hevði landskassin fingið áleið 28 mió. kr., um avgjaldið var galdandi í 2022. Nakað færri ravmagnsbilar eru seldur higartil í 2023, og seldu bilarnir eru í miðal eitt sindur bíligari. Tískil er trupult at spáa um ravmagnsbilasøluna í 2024.

Hugsast kann, at hækkaða gjaldið møguliga fær fólk at keypa bíligari ravmagnsbilar, sum ger, at avgjaldsinntøkan verður minni. Harafturímóti kann tað vera, at fleiri heldur keypa ein bensin- ella dieselbil, sum ger, at avgjaldsinntøkan verður størri.

Metingin hjá Fíggjarmálaráðnum er, at samlaða meirinntøkan av uppskotinum er um 25 mió. kr. í 2024. Hendan upphædd minkar stigvíst fram til 2028, tá hækkingin av skrásetingargjaldinum verður innheintað av áður samtyktari hækking.

Uppskotið er fyrstu árini við til at fíggja pensionistafrádráttin, sum landið átekur sær í sambandi við avtalaða lønarlyftið til námsfrøðingar, heilsuhjálparar og heilsurøktarar.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Mett verður, at umsitingarligu avleiðingarnar av lógaruppskotinum verða avmarkaðar.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Lógaruppskotið fer helst at hava ávísar neiligar fíggjarligar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur neiliga ávirkan á umhvørvið, um uppskotið ber í sær, at fólk keypa ein bensin- ella dieselbil, heldur enn ein ravmagnsbil.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Føroyar hava bundið seg til at fylgja Paris avtaluni um at minka útlátið av veðurlagsgassi. Við at stuðla einari grønari loysn til framdrátt av akførum, minkar útlátið av CO_2.

Lógarupskotið hevur ikki ávirkan á henda stuðul, men lógaruppskotið málrættar lægra virðisgjaldið til, fyrst og fremst, bíligari ravmagns- og vetnisakfør.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

1) **Hoyvíkssáttmálin**
   Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri Hoyvíkssáttmálan.

2) **Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS**
   Uppskotið hevur ongar avleiðingar við atliti at EMRS.

3) **Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek**
   Uppskotið hevur ongar avleiðingar við atliti at Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, sum bera brek.

2.9. Markaforðingar
Lógaruppskotið hevur ikki við sær markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantiheimildir, og tað ger heldur ikki onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjøld
Lógaruppskotið er eitt avgjaldsuppskot, sum ber í sær, at virðisgjaldið hækkar stigvíst skjótari fyri ravmagns- og vetnisakførini.

2.12. Gjøld
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um gjøld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur?
Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á likamligar ella løgfrøðiligar persónar.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?
Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til landsstýrisfólkið, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?
Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn uttan rættarúrskurð.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?
Lógaruppskotið hevur ikki aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug-leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags-bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umhvørvisligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1
Við uppskotinum verður virðisgjaldið, sum stigvíst verður lagt á ravmagns- og vetnisakfør framskundað fyri dýraru akførini. Bilar, sum kosta meira enn 200.000 í CIF-virði fara at rinda 45% í skrásetingargjaldi fyri upphæddina omanfyri 200.000 kr í CIF-virði. Kostar ein bilur 300.000 kr. í CIF virði, verður avgjaldið 45.000 kr.

Til § 2
Áseting um gildiskomu.

Fíggjarmálaráðið, 29. september 2023

Ruth Vang
landsstýriskvinna

/Bjarni Askham Bjarnason

Yvirlit yvir fylgiskjøl:
Fylgiskjal 1: Javntekstur
Fylgiskjal 2: Viðmerkingar frá Føroya Arbeiðsgevarafelag